

РЕШЕНИЕ

№ 11399

гр. София, 19.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 179 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **ГЕРГАНА ИВ. КРАТУНКОВА**

при участието на секретаря Р.Д.

като разгледа докладваното от **ГЕРГАНА ИВ. КРАТУНКОВА** Гражданско дело № 20221110118387 по описа за 2022 година

Производството е по предявен по реда на чл. 415, ал. 1 от ГПК от „П.К.Б.“ ЕООД иск за установяване, че Й. М. Р. дължи на ищеца сумата от сумите 2 638,07 лева, представляваща главница по Договор за кредит Номер: 30035570774/08.03.2019г., ведно със законна лихва за период от 26.11.2021 г. до изплащане на вземането, сумата 370,10лева представляваща договорна лихва за периода от 03.04.2021 г. до 25.11.2021 г., сумата 681,78лева представляваща мораторна лихва за периода от 16.04.2019 г. до 03.04.2021 г., 833,72лева, представляваща договорно възнаграждение за период от 15.03.2020 г. до 03.04.2021 г., както и държавна такса в размер на 133,95 лева и юрисконсултско възнаграждение в размер на 180,00 лева / .

Предявен е и осъдителен иск за сумата от 2173,79лв. – възнаграждение за пакет допълнителни услуги на основание чл.415,ал.1,т.3 ГПК. Твърди се в исковата молба, че между страните е налице сключен договор за кредит, както и Споразумение за предоставяне на пакет за допълнителни услуги. Ищецът твърди, че срокът на договора е изтекъл, а ответницата е заплатила по него само две пълни погасителни вноски, и една непълна, с което обосновава и интересът си от водене на настоящия процес. Претендира да бъде признато за установено, че ответницата дължи посочените в заповедта суми, както и да бъде осъдена да заплати сумата от 2173,79лв. – допълнителни услуги. Претендира разноски за производството.

Ответницата Й. Р. дава становище за недоснователност и недоказаност на ищцовите претенции Твърди, че не е уведомена за настъпилата предсрочна изискуемост на кредита. Сочи, че договорът за кредит е нищожен на основание чл.26,ал.1, предл.1 ЗЗД поради противоречие на закона и накърняване на добрите нрави. Отделно релевира възражение за изтекла погасителна давност. Претендира разноски.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, и с оглед изявленията на страните, намира следното:

По делото е прието ч.гр.д. № 67803/2021 г. по описа на СРС , от което се установява, че на 26.11.2021 г. ищецът е депозирал заявление за издаване на заповед за изпълнение против ответника за процесните суми. Заявлението е уважено отчасти, като е издадена

заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК за сумите по заявлението, а за останалата част отхвърлил. В приложение на разпоредбата на чл.415,ал.1,т.2 ГПК на ищеца - заявитель да предяви иск по чл. 422 ГПК в едномесечен срок, поради и което в срока са предявени исковите, въз основа на които е образувано настоящото исково производство за установяване на дължимост на сумите за главница и лихва.

С оглед допустимостта на производството следва да се обсъдят представените и приети по делото доказателства с оглед преценка на основателността на предявените искове.

Не се оспорва между страните, че помежду им на 08.03.2021г.е сключен договор за потребителски кредит №30035570774 за сумата от 3600 лв., със срок на издължаване 24 месечни вонси, с месечна погасителна вноса от 216,98лв. В договора е посочено, че от кредитополучателя е избран и закупен пакет допълнителни услуги на стойност 3477,60лв, като дължимата месечна погасителна вноса по закупения пакет допълнителни услуги е в размер на 144,90лв.

Отразено е, че общият размер на сумата, която ответникът следва да върне на ищеца по сключения договор за потребителски кредит и споразумение е 8685,23 лв, платима на вноски за срок от 24 месеца, като размерът на месечната погасителна вноса е 361,88лв., а падежът ѝ е до 15-тия ден от месеца.

Ответникът е декларирал, че е запознат и приема приложимите към настоящия договор общи условия. Декларира, че са му предоставени информация във формата на стандартен европейски формуляр, разяснения, даващи възможност за преценка доколко предлагания договор за кредит съответства на възможностите на ответника и финансовото му състояние, както разяснения на преддоговорна информация и допълнителен пакет услуги. На същата дата е сключено и споразумение за допълнителен пакет услуги с приложими към него общи условия. Към договора за кредит и споразумение за допълнителен пакет услуги е приложен и подписан от страните погасителен план.

Приета е като доказателство справка за начислени лихви за забава по процесния договор за потребителски кредит.

Установява се от приетата и неоспорена от страните съдебно-икономическа експертиза, че в договора е заложено, че с кредита ще се извърши рефинансиране със сумата от 1656,40лв. по друг кредит на ответницата, а остатъкът от 1943,60лв. е преведен на ответницата. Ответникът е платил погашение на поетите задължения по договора за кредит сумата от 3282,60лв. Отразено е, че годишният процент на разходите е в размер на 44,60%., като е включен само процента на договорната лихва.

При така установената по делото фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

За да се уважат предявените искове ищецът следва да докаже фактите, които сочи да обуславят исковата му претенция в т.ч. наличието на сключен договор за заем, изпълнение на договорните си задължения за предоставяне на заемната сума, при което за ответника е възникналото задължение за нейното връщане. Също така ищецът следва да докаже и вземанията си и по размер. Ответникът следва да проведе насрещно доказване по тези факти. Ответникът следва да докаже всички факти, които сочи да изключват, унищожават или погасяват процесните вземания в т.ч. и възражението си за наличие на законови предпоставки за обявяване на договора за недействителен или за недействителност на отделни клаузи.

Съгласно чл. 7, ал.3 ГПК съдът служебно следи за наличието на неравноправни клаузи в договор, сключен с потребител, каквото качество има ответникът в случая и което обстоятелство също не е спорно по делото.

На първо място следва да се посочи, че съгласно чл. 19 ал. 1 от ЗПК ГПР включва общите разходи на потребителя по Договора, настоящи и бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисионни възнаграждения от всякакъв вид), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. В текста на ал. 2 от ЗПК е посочено,

че ГПР се изчислява по формула, съгласно Приложение №1, а съгласно чл. 19 ал. 4 и ал. 5 от ЗПК „ГПР не може да бъде по-висок от 5-пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и валута, определена с Постановление на МС на РБ. Клаузи в договора, надвишаващи определения размер се считат за нищожни.“ Съгласно чл. 11 ал.1 т.10 от ЗПК договора за потребителски кредит трябва да съдържа данни за ГПР и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит. В текста на чл. 10а ал. 4 от ЗПК е посочено, че видът размера и действието, за което се събират такси и/ или комисионни, трябва да бъдат ясно и точно определени в договора. От посочените правни норми може да се направи извод, че не е достатъчно в Договора да бъде посочен общият размер на ГПР в процентно съотношение от общия размер на предоставения кредит. Нужно е освен общия размер на ГПР в договора да се посочат всички разходи по вид и размер, от които се формира ГПР, така както те са описани в текста на чл.19, ал.1 от ЗПК и Приложение № 1 към закона. Освен разбивка на всички разходи по вид и размер в Договора трябва да е посочена и общата стойност на разходите, която е дължима от потребителя, представляваща ГПР. При положение, че в процесния Договор, ГПР е посочен само общо, като годишен процент от общия размер на предоставения кредит, без да бъдат посочени отделните разходи по вид и размер и без да се посочи общата стойност на разходите, които потребителя ще дължи в края на срока на договора, не може да се приеме, че са спазени изискванията на закона. В случая годишният процент на разходите не надхвърля 5 пъти размера на законната лихва за забава (при допустима норма 50%, ГПР е определен на 44,60%), но само това не е достатъчно, за да се приеме, че уговорката не противоречи на закона. Следва да се приеме, че уговорката относно ГПР е нищожна, поради противоречие със закона, на основание чл. 22 от ЗПК във вр. с чл. 11 ал. 1 т.10 от ЗПК, чл. 19 ал. 1 от ЗПК и чл. 10а ал. 4 от ЗПК.

Относно клаузата, уреждаща размера на ГЛП важи изложеното по-горе за ГПР. В текста на чл.11 ал. 1 т. 9 от ЗПК е посочено, че в Договора трябва да се посочи лихвения процент по кредита, условията за прилагането му, както и условията и процедурите за промяна на лихвения процент. В Договора лихвения процент е посочен общо на годишна база, като процентна величина. Посочен е и лихвения процент на ден. Това обаче не е достатъчно, за да се приеме, че уговорката за лихвения процент съответства на закона. В Договора не е посочен текущия (месечния) лихвен процент, с който ще се олихвява кредита. Не са посочени условията за прилагането на лихвения процент по кредита, което означава да се посочат показателите, по които се формира ГЛП, като основен лихвен процент, който кредитора прилага в случая и съответните надбавки над него. Не са посочени също така условията и процедурите за промяната на лихвения процент по кредита. С оглед изложеното, следва да се приеме, че уговорката относно лихвения процент по кредита също е нищожна, поради противоречие със закона на основание чл. 22 от ЗПК във вр. с чл. 11 ал. 1 т.9 от ЗПК и чл. 10а ал. 4 от ЗПК. Отделно от това, уговорката за заплащането на договорна (възнаградителна) лихва е нищожна и на основание чл. 26 ал. 1 от ЗЗД, като противоречаща на добрите нрави. Към момента на сключване на процесния договор в действащото законодателство не е предвидена горна граница на размера на възнаградителната лихва по договорите за заем. При уговарянето на същата страните са ограничени единствено от принципа, залегнал в чл. 9 ЗЗД, според който могат свободно да определят съдържанието на договора, доколкото то не противоречи на повелителните норми на закона и на добрите нрави. Противоречащи на добрите нрави са уговорки, с които се цели постигане на неприсъщ резултат на конкретния вид сделка, при който едната страна се обогатява неоснователно за сметка на другата, използвайки икономически по-силната си позиция и подготвеност за участие в гражданския и търговския оборот. При договорите за заем уговорената възнаградителна лихва представлява насрещна престация на заемателя, която е възнаграждение за заемодателя за това, че последният е предоставил ползването на парична сума. Възнаградителната лихва представлява граждански плод и уговореният лихвен процент следва да бъде такъв, че да компенсира заемодателя за това, че се е лишил временно от съответната парична сума, предоставяйки я на трето лице, но да не води до

неоснователното му обогатяване за сметка на насрещната страна по договора за заем. Преценката дали дадена клауза е нищожна поради противоречие с добрите нрави се прави с оглед момента на сключване на договора и като се съобразят всички обстоятелства, относими към нея. В съдебната практиката (*Решение 906/ 2004 г. по гр.д. 1106/ 2003 г. на ВКС, II ГО, Решение 378/ 2006 г. по гр.д. 315/ 2005 г. на ВКС, II ГО, Определение 901/ 2015 г. по ч.гр.д. 6295/ 2014 г. на ВКС, IV ГО*) е прието, че противоречи на добрите нрави уговорката за възнаградителна лихва, надвишаваща трикратния размер на законната лихва, а когато възнаградителната лихва е уговорена по обезпечено задължение – надвишаваща двукратния размер на законната лихва.

Настоящият състав намира, че това правило следва да бъде взето предвид като ориентир за преценка дали клаузата, регламентираща размера на възнаградителната лихва, противоречи на добрите нрави, като бъдат съобразени и всички други обстоятелства, свързани със заема. Договорената възнаградителна лихва, възложена в тежест на кредитополучателя, е 38,30% на годишна база, което е почти половината от размера на кредита. Следователно уговорената лихва като възнаграждение за отпуснатия кредит надвишава допустимия размер (трикратния размер на законната лихва – 30 %). Сумата по кредита, от която „П.К.Б.“ ЕООД се е лишило, предоставяйки я на ответника, не е голяма от гледна точка на самата финансова институция (3600 лева) и е дадена за срок от 2 години. Като съобрази тези обстоятелства, както и че дружеството е икономически по-силна страна, която извършва дейността по предоставяне на потребителски кредити по занятие, съдът намира, че уговореното задължение за заплащане на възнаградителна лихва излиза извън присъщата функция на възнаградителната лихва, а именно да служи като възнаграждение за кредитора за това, че е предоставил паричен заем. По този начин се стига до неоснователно обогатяване на последния за сметка на кредитополучателя. С оглед на това се налага извод, че клаузите от договора за заем, предвиждащи задължение за заплащане на възнаградителна лихва при годишния лихвен процент от 38,30 % са нищожни на основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД, като накърняващи добрите нрави, по-конкретно общоприетите принципи за справедливост и добросъвестност в гражданските и търговските взаимоотношения и еквивалентност на насрещните престации.

Макар настоящия съдебен състав да е достигнал до извод за нищожност на едни от съществените клаузи на Договора за потребителски кредит, което влече след себе си недействителност на целия договор, респ. и прилагане на разпоредбата на чл. 23 ЗПК, съгласно която когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита, то съдът намира за необходимо за пълнота на изложението да посочи по предявения от ищеца осъдителен иск за заплащане на сумата от 3477,60лв. – възнаграждение за пакет „Допълнителни услуги“, че клаузите, които ги уреждат също са нищожни поради следните съображения:

Настоящият съдебен състав приема, че твърдяната за уговорена такса „допълнителни услуги“ е разход по кредита, който следва да бъде включен при изчисляването на годишния процент на разходите – индикатор за общото оскъпяване на кредита – чл. 19, ал. 1 и 2 ЗПК. Този извод следва от дефиницията на понятието „общ разход по кредита за потребителя“, съдържаща се в § 1, т. 1 от ДР на ЗПК, според която това са всички разходи по кредита, включително лихви, комисионни, такси, възнаграждения за кредитни посредници и всички други разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия; общият разход по кредита за потребителя не включва нотариални такси. Според императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 ЗПК, годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове или във валута, определена с постановление на

Министерския съвет на Република България /основен лихвен процент – 0.1 %, плюс 10 %/, което означава, че лихвите и разходите по кредита не могат да надхвърлят 50 % от взетата сума. Клаузи в договор, надвишаващи определените по ал. 4, са нищожни – чл. 19, ал. 5 ЗПК. Съпоставянето с общия размер на процесното възнаграждение за пакет допълнително услуги и начислената договорна лихва с размера на главницата по договора за кредит обуславят извода, че горепосоченото ограничение е превишено, поради което клаузите, с които то е уговорено са нищожни – чл. 26, ал. 1, предл. 1 ЗЗД. Следва да се добави и обстоятелството, че възнаграждението, което се е задължил да заплати потребителят за предоставения му пакет от допълнителни услуги също се явява прекомерно и не отговаря на изискванията на закона. На първо място-предоставените за тази цена услуги не са изчерпателно изброени в договора за потребителски кредит каквото е изискването на императивните разпоредби на закона, а наред с това не е формирана цена за всяка от услугите по отделно. В тази връзка в чл.10а, ал.4 от ЗПК е предвидено, че "Видът, размерът и действието, за което се събират такси н/или комисиони, трябва да бъдат ясно и точно определени в договора за потребителски кредит." В случая в Договора за потребителски кредит не са посочени видът, размерът и действието, за което се събират съответните такси. В сключеното между страните Споразумение за предоставяне на пакет от допълнителни услуги са изброени вида на услугите, които може да ползва потребителят, но доколкото нито в самия договор, нито в Споразумението е предвидена клауза, която да приобщава Споразумението за предоставяне на пакет от допълнителни услуги именно към процесния договор за потребителски кредит, то не би могло да се приеме, че е изпълнено изискването на чл.10а, ал.4 от ЗПК за посочване на всяко конкретно действие, за което се събират такси или комисионни и размера на съответната такса или комисионна в процесния договор за потребителски кредит. В противоречие на императивното правило на чл.10а ал.4 от ЗПК в процесния договор за различните видове допълнителни услуги е определено общо възнаграждение за плащане. Наред с това заплащането на това възнаграждение от потребителя е предварително, т.е. то е дължимо само за "възможността за предоставянето" на изброените по-горе услуги ,както е посочено и в самото Споразумение, и е без значение дали някоя от тези услуги ще бъде използвана по време на действието на сключения между страните Договор. Принципът на добросъвестност и справедливост при договарянето изискват потребителят да заплати такса за реалното ползване на определена услуга, а не хипотетично ползване на такава. Следователно налице е неравноправна клауза в договора за потребителски кредит, с която потребителят се е задължил да заплати възнаграждение на кредитора за предоставянето на пакет от допълнителни услуги в размер на 2613,47лв. Предвид на изложеното се налага извод, че уговорката за заплащане на възнаграждение за пакет от допълнителни услуги се явява нищожна като противоречаща на императивни правни норми - разпоредбите на чл.10, ал.2 предл. второ и чл.10а, ал.3 и ал.4 от Закона за потребителски кредит/ЗПК/.

В процесния случай ищцовото дружество е икономически по-силната и по-подготвена за участие в съответния тип сделки страна, доколкото извършва същите по занятие. Общият размер на възнаграждението за пакет от допълнителни услуги, уговореното в полза на заемодателя и в тежест на финансово по-слабата страна, е необосновано висок и несъразмерен с услугите, които е предвидено да бъдат предоставени. Същият възлиза на 3477,60 лева, при условие, че предоставеният заем е 3600 лева. Срещу това възнаграждение ответницата е получила не реална, а потенциална възможност за ползване на съответни услуги, доколкото в общите условия към договора за потребителски кредит е предвидено, че допълнителните услуги могат да бъдат ползвани при желание от нейна страна, но и при други допълнителни условия и след като кредиторът даде съгласието си за това, а не единствено по волята на кредитополучателя. С оглед на тези съображения настоящият състав намира, че уговорката, с която ответницата е поела задължение да заплати в полза на ищеца възнаграждение за пакет от допълнителни услуги е нищожна на основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД. Налице е и нищожност по смисъла на чл. 146, ал. 1 ЗЗП. Съгласно тази норма неравноправните клаузи в договорите са нищожни, освен ако са уговорени индивидуално. По отношение на процесния договор, като такъв за потребителски кредит, сключен при

условията на ЗПК, са приложими нормите на ЗЗП и по-специално чл. 143- чл. 148 ЗЗП – чл. 24 ЗПК. В чл. 143 ЗЗП е посочено общо правило, въз основа на което да бъде преценено дали дадена клауза от потребителски договор е неравноправна, като е предвидено, че такава е клауза в договор, сключен с потребител, която е в негова вреда, не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя. Освен това са изброени и отделни хипотези, при които е налице неравноправност на клаузи в потребителски договори, като изброяването е неизчерпателно. Според чл. 145, ал. 1 ЗЗП неравноправната клауза в договор с потребител се преценява като се вземат предвид видът на стоката или услугата – предмет на договора, всички обстоятелства, свързани с неговото сключване към датата на сключването, както и всички останали клаузи на договора или на друг договор, от който той зависи. Неравноправните клаузи са нищожни, освен ако са уговорени индивидуално - чл. 146, ал. 1 ЗЗП. Според чл. 146, ал. 2 ЗЗП не са индивидуално уговорени клаузите, които са били изготвени предварително и поради това потребителят не е имал възможност да влияе върху съдържанието им, особено в случаите на договор при общи условия. В настоящия случай в договора за кредит е препратено към изискванията, описани в общите условия относно ползването на услугите по пакета от допълнителни услуги. Поради това съдът приема, че клаузите, регламентиращи възникването на задължението за заплащане на възнаграждение и условията за това, са били предварително едностранно изготвени от кредитора и не са индивидуално договорени. След като ответницата е прибегнала до услугите на „П.К.Б.“ ЕООД, то очевидно е била в неизгодно финансово състояние и възлагането на допълнително задължение независимо дали принудително или доброволно, противоречи на принципа на добросъвестност в гражданския оборот. Освен това в Договора е предвидено, че това задължение става изискуемо при подписването му. Тоест, предвидено е ответницата да заплати сумата, независимо от обстоятелствата дали ще ползва услугите по пакета от допълнителни услуги или не, както и независимо от обстоятелството колко услуги ще ползва. Тази уговорка е във вреда на потребителя и води до облагодетелстване на кредитора, който може да не предостави каквато и да е услуга срещу получаването на сумата. Следва да бъде добавено също, че предвидените в общите условия начин и изисквания за ползването на допълнителните услуги по отлагане на вноски, намаляване на вноски и промяна на падежа на вноски, не дават възможност за ползването им единствено по волята на кредитополучателя, а предоставят право на кредитора да направи преценка за това, доколкото в крайна сметка е уговорено, че ползването им следва да стане след сключване на анекс, тоест след като кредиторът одобри отправеното искане за ползване на услуги. С оглед на тези съображения съдът намира, че обсъжданите клаузи, регламентиращи задължението за заплащане на възнаграждение за пакет от допълнителни услуги, са във вреда на потребителя и водят до значително неравновесие между неговите права и задължения и тези на ищеца. Поради това се явяват неравноправни по смисъла на общото правило на чл. 143 ЗЗП и съответно нищожни на основание чл. 146, ал. 1 ЗЗП. За пълнота следва да се посочи, че съгласно чл. 10а, ал. 4 ЗПК видът, размерът и действието, за което се събират такси и/или комисиони, трябва да бъдат ясно и точно определени в договора за потребителски кредит. В настоящата хипотеза възнаграждението за всички услуги по пакета от допълнителни услуги е определено общо, като не е ясно за всяка от услугите каква е дължимата цена. Освен това, нито от договора за кредит, нито от общите условия стават ясни параметрите на услугата „Фаст“, доколкото не са фиксирани точни срокове, а е уточнено само, че съответната услуга ще бъде предоставена „приоритетно“ преди договорите, при които няма закупен пакет от допълнителни услуги. Тази неяснота води до извод за нарушаване на императивното правило на чл. 10а, ал. 4 ЗПК. Възнаграждението за пакет от допълнителни услуги не е включено в годишния процент на разходите, определен на 44,60% видно от договора за кредит, където ГПР е посочен преди него, както и от общите условия, в които е предвидено, че възнаграждението не е включвано в ГПР. Съдът намира обаче, че възнаграждението за допълнителни услуги следва да се включи в ГПР, тъй като съгласно чл. 19, ал. 1 ЗПК годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви,

други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Доколкото задължението за заплащане на възнаграждение за пакет от допълнителни услуги е свързано неразделно с договора за кредит, тъй като без последния не би било поето, следва да се приеме, че е част от общите разходи по кредита. Този извод се налага и от факта, че същото е включено в погасителния план към договора за кредит. При включването на възнаграждението като компонент от ГПР обаче се стига до резултат, при който ГПР надвишава предвидения в чл. 19, ал. 4 ЗПК максимум, поради което и на основание ал. 5 от чл. 19 ЗПК следва да се приеме, че клаузите, регламентиращи задължението за заплащане на възнаграждение, са нищожни.

Съгласно чл. 26, ал. 4 от ЗЗД възможно е договор да бъде само частично недействителен. Нищожността на отделни части от договора може да доведе до нищожност на целия договор, само ако частта не може да бъде заместена по право от повелителни правила на закона или ако не може да се предположи, че договорът би бил сключен без недействителната му част. Като съобрази данните по делото настоящият състав намира, че нищожните клаузи на договора относно определянето на % възнаградителна лихва и ГПР не биха могли да се заместят по право от повелителни норми на закона. Тъй като договорът за потребителски кредит е възмезден, кредиторът не би го сключил без определено възнаграждение за отпуснатия кредит. Аргумент за недействителност на договора на това основание може да се изведе от обстоятелството, че съгласно по-пълната защита, дадена на потребителя със ЗПК - чл. 22 от ЗПК, при неспазване на императивните изисквания към договора за кредит, уредени в чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9 ЗПК, сред които са точното определяне на възнаградителната лихва - чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК и на годишният процент на разходите - чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, договорът за потребителски кредит се явява изцяло недействителен. Съобразно нормата на чл. 23 от ЗПК, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Тук следва да се посочи и, че практиката е противоречива дали в производство по реда на чл. 422 ГПК може да се признае за установено, че длъжникът дължи единствено чистата стойност на кредита. Съдилищата, които приемат, че горепосоченото е недопустимо, обосновават извода си с това, че липсва идентитет между заявеното в заповедното производство и това в исковото, като някои сочат, че е необходимо и изрично искане от страна на ищеца за присъждане на чистата на стойност на кредита в случай на обявяване на недействителността на договора.

Настоящият съдебен състав не споделя тази практика, доколкото действително основанията на които се признава за установено дължимостта на сумата /чистата стойност или главницата по Договора/ са различни, но приемане на противното би означавало водене на нов процес, респ. натоварване с ненужни разноси на страните, както и процесуално време за разглеждане на спора. Поради изложеното съдът намира, че с оглед недействителността на Договора за потребителски кредити и на основание чл. 23 ЗПК, потребителят – ответник в настоящото производство следва да върне чистата стойност по Договора или главницата в размер на 3600 лева.

По делото бяха представени доказателства, а също се установи и от съдебно-счетоводната експертиза, че ответницата е извършила едно плащане в размер на 3282,60 лева, което съдът намира, че следва да се приспадне от общият размер на главницата, като предявеният иск следва да се уважи до размера от 317,40 лева и отхвърли до пълния предявен размер от 3600 лева. Както се посочи по – горе, ответникът дължи само чистата стойност по договора, поради което и останалите искиви претенции са неоснователни изцяло.

По разноските:

При този изход на спора право на разноси имат и двете страни.

Ищецът претендира разноси в следните размери: 133,95 лв. – държавна такса, 300 лв.

юрисконсултско възнаграждение и 150 лв. депозит за ССЕ. Юрисконсултското възнаграждение следва на основание чл-78,ал-8 ГПК да бъде намалено на 100лв., като съразмерно на уважената част от исковете ответницата дължи сумата от 18,20лв.

Претендираните от ищецът разноски за заповедното производство са в размер на 133,95лв. – държавна такса и 180лв. юрисконсултско възнаграждение. Последното е определено от съда на сумата от 50лв. още при издаването на заповедта по чл.410 ГПК, поради което ответницата, съразмерно на уважената част от исковете дължи сумата от 8,72лв.

Ответницата претендира разноски за исковото производство в размер на 900лв. заплатен адвокатски хонорар и 200лв. депозит за ССЕ. При своевременно наведеното възражение от страна на ищеца за прекомерност на адвокатския хонорар съдът следва да обсъди същото. С оглед фактическата и правна сложност на делото, предприетите процесуални действия от адвоката пълномощник, както и броя проведени съдебни заседания съдът счита, че същото не следва да бъде намалявано. Съразмерно на отхвърлената част от иска ищецът дължи сумата от 1047,87лв.

Процесуалният представител на ищецът в исковото производство претендира сумата от 900лв. на осн. чл.38,ал.2 ЗА за осъществено процесуално представителство в заповедното производство. Видно от отразеното в подаденото възражение по чл.14 ГПК и представеното пълномощно не адв. Паланкова е представлявала ответницата, поради което на нея не следва да се присъжда възнаграждение по чл.38 ЗА. Доколкото липсват доказателства за направени изобщо разноски от страна на длъжника-ответник в заповедното производство съдът не следва да присъжда такива.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, на основание чл. 422 ГПК, че Й. М. Р. с ЕГН: ***** и адрес: ***, дължи на „П.К.Б.“ ЕООД, ЕИК *** със седалище и адрес на управление: ***, сумата от **317,40 лева**, представляваща незаплатена част от главница по Договор за кредит №: 30035570774/08.03.2019г, ведно със законна лихва от 26.11.2021 г. до изплащане на вземането, за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр. д. № 67803/2021 г. по описа на Софийския районен съд, 179 състав.

ОТХВЪРЛЯ предявените от „П.К.Б.“ ЕООД, ЕИК *** със седалище и адрес на управление: ***, против Й. М. Р. с ЕГН: ***** и адрес: ***, искове за установяване на вземане по издадената заповед за изпълнение по ч.гр.д.№ 67803/2021 г. за разликата над уважената част за главница 317,40 лева до пълния предявен размер от 2638,07 лева, както и сумата 370,10лева представляваща договорна лихва за периода от 03.04.2021 г. до 25.11.2021 г., сумата 681,78лева представляваща мораторна лихва за периода от 16.04.2019 г. до 03.04.2021 г., 833,72лева, представляваща договорно възнаграждение за период от 15.03.2020 г. до 03.04.2021г

ОТХВЪРЛЯ предявените осъдителни искове от „П.К.Б.“ ЕООД, ЕИК *** със седалище и адрес на управление: ***, против Й. М. Р. с ЕГН: ***** и адрес: *** за сумата от 2173,79 лева, представляваща възнаграждение за пакет „Допълнителни услуги“.

ОСЪЖДА Й. М. Р. с ЕГН: ***** и адрес: ***, да заплати на „П.К.Б.“ ЕООД, ЕИК

*** със седалище и адрес на управление: ***, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата в размер на 8,72 лева разноси за заповедното производство.

ОСЪЖДА Й. М. Р. с ЕГН: ***** и адрес: ***, да заплати на „П.К.Б.“ ЕООД, ЕИК *** със седалище и адрес на управление: ***, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата в размер на 18,20 лева разноси за исковото производство.

ОСЪЖДА „П.К.Б.“ ЕООД, ЕИК *** със седалище и адрес на управление: *** да заплати на Й. М. Р. с ЕГН: ***** и адрес: ***, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата в размер на 1047,87 лева разноси за исковото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____